

ZAY BÉLA

EGY REKURZÍV SOROZATRÓL*

Abstract: (On a recursive sequence). Let k and t be fixed positive integers. Define a sequence $G_{k,t}(n)$, $n = 0, 1, 2, \dots$, by

$$G_{k,t}(n) = \begin{cases} n & \text{if } n = 0, 1, \dots, t-1 \\ n - G_{k,t}^{(k)}(n-t) & \text{if } n \geq t \end{cases}$$

where

$$G_{k,t}^{(1)}(n-t) = G_{k,t}(n-t)$$

and

$$G_{k,t}^{(j)}(n-t) = G_{k,t}(G_{k,t}^{(j-1)}(n-t))$$

for $j > 1$. In this paper we investigate the properties of the sequence $G_{k,t}$. Among others we show that the terms of our sequence can be determined by the terms of the sequence $G_{k,1}$ and prove a connection between the sequence $G_{k,t}$ and the Zeckendorf representation of natural numbers.

Legyenek k és t rögzített pozitív egészek, és definiáljunk egy $G_{k,t}(n)$, $n = 0, 1, 2, \dots$, sorozatot a következőképpen:

* Az OTKA 1641. sz. pályázat támogatásával készült.

$$(1) \quad G_{k,t}(n) = \begin{cases} n, & \text{ha } n = 0, 1, \dots, t-1, \\ n - G_{k,t}^{(k)}(n-t), & \text{ha } n \geq t, \end{cases}$$

ahol $G_{k,t}^{(1)}(n-t) = G_{k,t}(n-t)$ és $G_{k,t}^{(j)}(n-t) = G_{k,t}(G_{k,t}^{(j-1)}(n-t))$,
ha $j > 1$.

A $k = 2, \quad t = 1$ speciális esettel V. Granville és J. P. Rasson [2] foglalkoztak, és bebizonyították, hogy:

$$(2) \quad G_{2,1}(n) = \left[(n+1) \cdot \frac{\sqrt{5}-1}{2} \right] \quad n = 0, 1, 2, \dots,$$

(Itt, és a továbbiakban is $[\]$ az "egészrész" függvényt jelenti.)

Az alábbiakban az általános $G_{k,t}$ sorozat tulajdonságait vizsgáljuk. Megmutatjuk a sorozat néhány tulajdonságát (1-4. Lemma), bebizonyítjuk, hogy az általános sorozat visszavezethető a $t = 1$ speciális esetre (1. Tétel), továbbá a természetes számok úgynevezett Zeckendorf reprezentációjával kapcsolatban bizonyítunk egy tételt (2. Tétel).

1. Tétel:

$$G_{k,t}(n) = \begin{cases} t \cdot G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t}\right]\right), & \text{ha } G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t}\right]\right) = G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t} + 1\right]\right) \\ t \cdot G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t}\right]\right) + n - t \cdot \left[\frac{n}{t}\right], & \text{különben.} \end{cases}$$

A (2) és a tétel alapján, a $G_{2,t}$ sorozatra a következő adódik:

1. Következmény:

$$G_{2,t}(n) = \begin{cases} t \cdot \left[\left[\frac{n}{t} + 1 \right] \cdot \frac{\sqrt{5}-1}{2} \right], & \text{ha } \left[\left[\frac{n}{t} + 1 \right] \cdot \frac{\sqrt{5}-1}{2} \right] = \left[\left[\frac{n}{t} + 2 \right] \cdot \frac{\sqrt{5}-1}{2} \right], \\ t \cdot \left[\left[\frac{n}{t} + 1 \right] \cdot \frac{\sqrt{5}-1}{2} \right] + n - t \left[\frac{n}{t} \right], & \text{különben.} \end{cases}$$

Az 1. Tételből adódik a következő eredmény is.

2. Következmény: Ha n_1, n_2, m pozitív egészek, $n_1, n_2, n_2 \geq m^2$, és $n_1 \equiv n_2 \pmod{m}$ akkor:

$$G_{k,t_1}(n_1) - G_{k,t_2}(n_2) = \frac{n_1 - n_2}{m} \cdot G_{k,1}(m)$$

ahol $t_i = \left[\frac{n_i}{m} \right], i = 1, 2$ -re.

A (2) alapján megmutatjuk a $G_{2,1}$ sorozatnak és a Fibonacci számoknak egy kapcsolatát. Ismert, hogy minden n természetes szám egyértelműen állítható elő $n = \sum_{i=1}^r F(n_i)$ alakban, ahol $n_1 < n_2 < \dots < n_r$ természetes számok $n_{i+1} - n_i \geq 2$ feltétellel, és $F(n)$ az $F(0) = 0, F(1) = 1, F(n) = F(n-1) + F(n-2)$, (ha $n > 1$) feltételekkel definiált Fibonacci sorozat (lásd például [1]). A következő tételt bizonyítjuk:

2. Tétel: Tetszőleges n pozitív egész esetén,

ha $n = \sum_{i=1}^r F(n_i)$, ahol n_1, n_2, \dots, n_r pozitív egészek, $n_i > 1$

és $n_{i+1} - n_i \geq 2$ minden $i = 1, 2, \dots, r-1$ -re akkor

$$G_{2,1} \left(\sum_{i=1}^r F(n_i + 1) \right) = n$$

Megjegyzések:

1. A (2)-höz hasonló egyenlőség $k > 2$ esetén általában nem igaz. Tegyük fel ugyanis, hogy van olyan s_k egész szám és α_k valós szám, hogy $G_{k,1}(n) = [(n + s_k) \cdot \alpha_k]$. Ekkor

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{G_{k,1}(n)}{n} = \alpha_k.$$

De ha létezik $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{G_{k,1}(n)}{n} = \alpha_k$, akkor a definícióból adódó

$$\frac{G_{k,1}(n)}{n} = 1 - \frac{G_{k,1}^{(k)}(n-1)}{G_{k,1}^{(k-1)}(n-1)} \cdot \frac{G_{k,1}^{(k-1)}(n-1)}{G_{k,1}^{(k-2)}(n-1)} \cdot \dots \cdot \frac{G_{k,1}^{(2)}(n-1)}{G_{k,1}(n-1)} \cdot \frac{G_{k,1}(n-1)}{n-1} \cdot \frac{n-1}{n}$$

egyenlőségéből következnek, hogy α_k az $x^k + x - 1 = 0$ egyenlet pozitív valós gyöke. Numerikus számolással azonban igazolható, hogy például $k=3$ esetén nincs a feltételeknek eleget tevő s_3 konstans. Ugyanis ekkor $\alpha_3 \sim 0,682328$ és

$$[(2+1) \cdot \alpha_3] = 2 > 1 = G_{3,1}(2) \text{-ből } s_3 < 1 \text{ következne, viszont} \\ [(18+1) \cdot \alpha_3] = 12 < 13 = G_{3,1}(18) \text{-ből } s_3 > 1 \text{ adódna.}$$

2. Az előzőekben említett határérték viszont létezik.

[3]-ban Kiss Péterrel közösen bizonyítottuk, hogy

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{G_{k,1}(n)}{n} = \alpha_k,$$

ahol α_k az $x^k + x - 1 = 0$ egyenlet pozitív valós gyöke.

3. Könnyen bizonyítható, hogy a $G_{k,1}(n)$ sorozatban legfeljebb két egyenlő szomszédos tag van, ilyen pár viszont végtelen sok.

Az 1. Tétel bizonyítását 4 segédtétel segítségével végezzük el, s először ezeket bizonyítjuk.

1. Lemma: $G_{k,t}(n)$ definiálva van minden n természetes számra.

Bizonyítás: Elegendő belátni, hogy $0 \leq G_{k,t}(n) \leq n$ minden n természetes számra. Ezt teljes indukcióval bizonyítjuk.

$n = 0, 1, \dots, t-1$ -re $G_{k,t}(n)$ definíciója miatt nyilvánvalóan igaz az állítás, de $n = t$ esetén is igaz, mert (1) alapján $G_{k,t}(t) = t$. Legyen $n > t$ és tegyük fel, hogy minden $0 \leq i \leq n$ feltételt kielégítő i -re.

$$(3) \quad 0 \leq G_{k,t}(i) \leq i.$$

Ekkor $1 \leq n+1-t \leq n$ és így $i = n+1-t$ -re (3)-ból

$$0 \leq G_{k,t}(n+1-t) \leq n+1-t$$

következik, de ekkor

$$G_{k,t}^{(2)}(n+1-t) = G_{k,t}(G_{k,t}(n+1-t)) \leq G_{k,t}(n+1-t)$$

és folytatva az eljárást, a

$$(4) \quad \begin{aligned} 0 &\leq G_{k,t}^k(n+1-t) \leq G_{k,t}^{k-1}(n+1-t) \leq \\ &\dots \leq G_{k,t}(n+1-t) \leq n+1-t \leq n \end{aligned}$$

egyenlőtlenség adódik. Így

$$1 \leq n+1 - G_{k,t}^{(k)}(n+1-t) \leq n+1$$

azaz az (1) alapján

$$1 \leq G_{k,t}(n+1) \leq n+1,$$

amiből már következik az állítás.

2. Lemma: Legyenek n és t pozitív egész számok és $1 \leq t \leq n$.

Tegyük fel, hogy minden $1 \leq i < n$ feltételt kielégítő i -re

$$(5') \quad G_{k,t}(i+1) = G_{k,t}(i)$$

vagy

$$(5'') \quad G_{k,t}(i+1) = G_{k,t}(i) + 1.$$

Ekkor minden j pozitív egész számra

$$(6') \quad G_{k,t}^{(j)}(n+1-t) = G_{k,t}^{(j)}(n-t)$$

vagy

$$(6'') \quad G_{k,t}^{(j)}(n+1-t) = G_{k,t}^{(j)}(n-t) + 1$$

teljesül.

Bizonyítás: j -re vonatkozó teljes indukcióval bizonyítjuk az állítást.

$j = 1$ -re a (6') az (5')-ből, a (6'') az (5'')-ből adódik $i = n - t$ helyettesítéssel.

Tegyük fel, hogy $j = r$ -re (6') vagy (6'')!

Ha $G_{k,t}^{(r)}(n+1-t) = G_{k,t}^{(r)}(n-t)$, akkor

$$\begin{aligned} G_{k,t}^{(r+1)}(n+1-t) &= G_{k,t} \left(G_{k,t}^{(r)}(n+1-t) \right) = \\ &= G_{k,t} \left(G_{k,t}^{(r)}(n-t) \right) = G_{k,t}^{(r+1)}(n-t). \end{aligned}$$

Ha pedig $G_{k,t}^{(r)}(n+1-t) = G_{k,t}^{(r)}(n-t) + 1$, akkor a

$$(7) \quad G_{k,t}^{(r+1)}(n+1-t) = G_{k,t} \left(G_{k,t}^{(r)}(n+1-t) \right) = G_{k,t} \left(G_{k,t}^{(r)}(n-t) + 1 \right)$$

egyenlőség teljesül.

Az 1. Lemma bizonyításából

$$0 \leq G_{k,t}^{(r)}(n-t) \leq n-t \text{ adódik,}$$

ezért $i = G_{k,t}^{(r)}(n-t)$ -re, az (5'), illetve (5'') feltételelekből

$$G_{k,t} \left(G_{k,t}^{(r)}(n-t) + 1 \right) = G_{k,t} \left(G_{k,t}^{(r)}(n-t) \right) = G_{k,t}^{(r+1)}(n-t)$$

vagy

$$G_{k,t} \left(G_{k,t}^{(r)}(n-t) + 1 \right) = G_{k,t} \left(G_{k,t}^{(r)}(n-t) \right) + 1 = G_{k,t}^{(r+1)}(n-t) + 1$$

adódik. Összevetve ezeket a (7) egyenlőséggel, azt kapjuk, hogy

$$G_{k,t}^{r+1}(n+1-t) = G_{k,t}^{r+1}(n-t)$$

vagy

$$G_{k,t}^{r+1}(n+1-t) = G_{k,t}^{r+1}(n-t) + 1,$$

ami a teljes indukció gondolatmenete miatt bizonyítja az állítást.

3. Lemma: A $G_{k,t}(n)$ sorozat növekvő és szomszédos tagjainak a különbsége 0 vagy 1, azaz

$$(8'') \quad G_{k,t}(n+1) = G_{k,t}(n)$$

vagy

$$(8''') \quad G_{k,t}(n+1) = G_{k,t}(n) + 1$$

minden $n \geq 0$ esetén.

Bizonyítás: Ismét teljes indukcióval bizonyítunk.

$n = 0, 1, \dots, t-1$ esetén az (1) definíció szerint:

$$G_{k,t}(n) = n,$$

így $n = 0, 1, \dots, t-2$ -re a (8''') teljesül.

Szintén az (1) alapján $G_{k,t}(t) = t - G_{k,t}^{(k)}(0) = t$ és

$$G_{k,t}(t+1) = t+1 - G_{k,t}^{(k)}(1) = t,$$

tehát $n = t-1$ -re (8''), $n = t$ -re pedig (8') áll fenn.

Legyen $n > t$ és tegyük fel, hogy minden i természetes számra, amelyre $0 \leq i < n$, teljesül a 3. Lemma állítása, azaz

$$G_{k,t}(i+1) = G_{k,t}(i),$$

illetve

$$G_{k,t}(i+1) = G_{k,t}(i) + 1$$

egyike fennáll. Így teljesülnek a 2. Lemma feltételei.

Alkalmazzuk $j = k$ -ra a 2. Lemmát! Ha

$G_{k,t}^{(k)}(n+1-t) = G_{k,t}^{(k)}(n-t)$ teljesül, akkor (1) alapján

$$\begin{aligned} G_{k,t}^{(k)}(n+1) &= n+1 - G_{k,t}^{(k)}(n+1-t) = \\ &= n+1 - G_{k,t}^{(k)}(n-t) = G_{k,t}(n) + 1 \end{aligned}$$

adódik. Ha pedig

$$G_{k,t}^{(k)}(n+1-t) = G_{k,t}^{(k)}(n-t) + 1,$$

akkor

$$\begin{aligned} G_{k,t}(n+1) &= n+1 - G_{k,t}^{(k)}(n+1-t) = \\ &= n+1 - G_{k,t}^{(k)}(n-t) = G_{k,t}(n) + 1 = \\ &= n - G_{k,t}^{(k)}(n-t) = G_{k,t}(n). \end{aligned}$$

4. Lemma: Minden $n \geq 0$ egész szám esetén

$$(9) \quad G_{k,t}(n \cdot t) = t \cdot G_{k,1}(n).$$

Bizonyítás: $n = 0$ -ra nyilván igaz, hiszen $G_{k,t}(0 \cdot t) = 0 = t \cdot G_{k,1}(0)$

Tegyük fel, hogy minden $0 \leq m \leq n$ -re teljesül (9), azaz

$$(9') \quad G_{k,t}(m \cdot t) = t \cdot G_{k,1}(m).$$

Mint ahogyan az 1. Lemma bizonyításában is láttuk:

$$0 \leq G_{k,1}^{(j)}(n) \leq n \quad (j = 1, 2, \dots, k)$$

Így $m = G_{k,1}^{(j)}(n)$ -re is teljesül a (9') egyenlőség, amit rendre $j = k-1, k-2, \dots, m=2, 1$ -re alkalmazva:

$$\begin{aligned} t \cdot G_{k,1}^{(k)}(n) &= t \cdot G_{k,1} \left(G_{k,1}^{(k-1)}(n) \right) = G_{k,1} \left(t \cdot G_{k,1}^{(k-1)}(n) \right) = \\ &= G_{k,t} \left(t \cdot \left(G_{k,1}^{(k-2)}(n) \right) \right) = G_{k,t}^2 \left(t \cdot G_{k,1}^{(k-2)}(n) \right) = \\ &= \dots = G_{k,t}^{(k-1)} \left(t \cdot G_{k,1}(n) \right) = G_{k,1}^{(k)}(n \cdot t) \end{aligned}$$

adódik, amiből pedig (1) miatt

$$\begin{aligned} G_{k,t}((n+1) \cdot t) &= (n+1) \cdot t - G_{k,t}^{(k)}((n+1) \cdot t - t) = (n+1) \cdot t - G_{k,t}^{(k)}(n \cdot t) = \\ &= (n+1) \cdot t - t \cdot G_{k,1}^{(k)}(n) = t \cdot (n+1 - G_{k,1}^{(k)}(n)) = t \cdot G_{k,1}(n+1) \end{aligned}$$

következik, s ezzel a lemmát igazoltuk.

Az 1. Tétel bizonyítása: Tegyük fel először, hogy egy n természetes szám esetén

$$G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t}\right]\right) = G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t} + 1\right]\right).$$

Ekkor a 4. Lemma alapján

(10)

$$G_{k,t}\left(\left[\frac{n}{t}\right] \cdot t\right) = t \cdot G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t}\right]\right) = t \cdot G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t} + 1\right]\right) = G_{k,t}\left(\left[\frac{n}{t} + 1\right] \cdot t\right).$$

Mivel $\left[\frac{n}{t}\right] \cdot t \leq \frac{n}{t} \cdot t < \left[\frac{n}{t} + 1\right] \cdot t$, és a 3. Lemma szerint $G_{k,t}(n)$

monoton növekvő, ezért

$$(11) \quad G_{k,t}\left(\left[\frac{n}{t}\right] \cdot t\right) \leq G_{k,t}(n) \leq G_{k,t}\left(\left[\frac{n}{t} + 1\right] \cdot t\right)$$

A (11) egyenlőtlenséget (10) egyenlettel összevetve

$$G_{k,t}(n) = t \cdot G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t}\right]\right)$$

adódik, ami az állítást első felét igazolja.

Ha

$$G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t}\right]\right) \neq G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t} + 1\right]\right) = G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t}\right] + 1\right)$$

akkor a 3. és 4. Lemmák alapján

$$\begin{aligned} G_{k,t}\left(\left(\left[\frac{n}{t}\right] + 1\right) \cdot t\right) &= t \cdot G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t}\right] + 1\right) = \\ &= \left(G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t}\right]\right) + 1\right) \cdot t = t \cdot G_{k,1}\left(\left[\frac{n}{t}\right]\right) + t = \\ &= G_{k,t}\left(t \cdot \left[\frac{n}{t}\right]\right) + t. \end{aligned}$$

Tehát teljesül a

$$t = G_{k,t} \left(\left[\frac{n}{t} \right] \cdot t + t \right) - G_{k,t} \left(\left[\frac{n}{t} \right] \cdot t \right)$$

egyenlőség. Ez a 3. Lemma alapján azt jelenti, hogy minden olyan m természetes számra, melyre

$$\left[\frac{n}{t} \right] \cdot t \leq m < m+1 \leq \left[\frac{n}{t} \right] \cdot t + t,$$

$$G_{k,t}(m+1) - G_{k,t}(m) = 1$$

azaz

$$(12) \quad G_{k,t}(m) - G_{k,t} \left(\left[\frac{n}{t} \right] \cdot t \right) = m - \left[\frac{n}{t} \right] \cdot t.$$

a (12)-ből $m = n$ -re, felhasználva a 4. Lemmát

$$G_{k,t}(n) = G_{k,t} \left(\left[\frac{n}{t} \right] \cdot t \right) + n - \left[\frac{n}{t} \right] \cdot t = t \cdot G_{k,1} \left(\left[\frac{n}{t} \right] \right) + n - \left[\frac{n}{t} \right] \cdot t$$

adódik, ami az állítás második részét igazolja.

Az 1. Következmény a (2) alapján triviálisan következik az 1. Tételből, ezért csak a 2. Következményt bizonyítjuk

A 2. Következmény bizonyítása:

$n_1 \equiv n_2 \pmod{m}$ miatt $n_i = m \cdot t_i + r$ $i = 1, 2$ -re, ahol r természetes szám és $0 \leq r < m$.

$$n_i \geq m^2 \text{ miatt } t_i \geq m, \text{ így } \left[\frac{r}{t_i} \right] = 0.$$

Az 1. Tételből $t = t_i = \left[\frac{n_i}{m} \right]$, $n = n_i$, s így

$$\left[\frac{n}{t} \right] = \left[\frac{n_i}{t_i} \right] = m + \left[\frac{r}{t_i} \right] = m$$

helyettesítésekkel kapjuk a

$$G_{k,t_i}(n_i) = \begin{cases} t_i \cdot G_{k,1}(m) & \text{ha } G_{k,1}(m) = G_{k,1}(m+1) \\ t_i \cdot G_{k,1}(m) + r & \text{különben} \end{cases}$$

egyenlőséget, ami $i = 1$ -re és $i = 2$ -re alkalmazva, majd a kapott kifejezéseket egymásból kivonva, adódik az állítás, figyelembe véve, hogy $t_1 - t_2 = \frac{n_1 - n_2}{m}$.

A 2. Tétel bizonyítása:

A bizonyításban felhasználjuk a Fibonacci számok jól ismert

$$F(n) = \frac{1}{\sqrt{5}} \left(\left(\frac{1 + \sqrt{5}}{2} \right)^n - \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^n \right)$$

előállítását (lásd pl. [4]). Legyen n egy természetes szám és ennek

$$n = \sum_{i=1}^r F(n_i)$$

a 2. Tétel feltételeit kielégítő előállítás.

Mivel $n_{i+1} - n \geq 2$, $i = 1, 2, \dots, r-1$ és $n_1 \geq 2$, ezért $n_i \geq 2i > 2i - 1$, így

$$-1 < \frac{1 - \sqrt{5}}{2} < 0$$

miatt

$$\left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^{2i-1} < \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^{n_i} \leq \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^{2i}$$

ahonnan

$$\sum_{i=1}^r \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^{2i-1} < \sum_{i=1}^r \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^{n_i} \leq \sum_{i=1}^r \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^{2i}$$

következik. Ebből a geometriai sorozat összegképletét és az

$$\left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^2 = \frac{3 - \sqrt{5}}{2}$$

egyenlőséget alkalmazva,

$$\left(\frac{3-\sqrt{5}}{2}\right)^r - 1 < \sum_{i=1}^r \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}\right)^{n_i} \leq \frac{3-\sqrt{5}}{1-\sqrt{5}} \cdot \left(\left(\frac{3-\sqrt{5}}{2}\right)^r - 1\right)$$

adódik.

Innen pedig a

$$\begin{aligned} 0 < \frac{\sqrt{5}-1}{2} \cdot \left(\frac{3-\sqrt{5}}{2}\right)^r &< \frac{\sqrt{5}-1}{2} \left(1 + \sum_{i=1}^r \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}\right)^{n_i}\right) \leq \\ &\leq \left(\frac{3-\sqrt{5}}{1-\sqrt{5}} \cdot \left(\left(\frac{3-\sqrt{5}}{2}\right)^r - 1\right) + 1\right) \cdot \frac{\sqrt{5}-1}{2} = \\ &= \frac{3-\sqrt{5}}{2} - \left(\frac{3-\sqrt{5}}{2}\right)^{r+1} + \frac{\sqrt{5}-1}{2} < \frac{3-\sqrt{5}}{2} + \frac{\sqrt{5}-1}{2} = 1 \end{aligned}$$

egyenlőtlenség következik.

Tehát

$$(13) \quad 0 < \frac{\sqrt{5}-1}{2} \cdot \left(1 + \sum_{i=1}^r \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}\right)^{n_i}\right) < 1.$$

Alkalmazzuk a $G_{2,1}(n)$ sorozatot (2)-beli előállítását az $n = \sum_{i=1}^r F(n_i)$ helyettesítéssel, és használjuk a Fibonacci számok explicit előállítását! Ekkor

$$\begin{aligned} G_{2,1}\left(\sum_{i=1}^r F(n_i+1)\right) &= \left[\frac{\sqrt{5}-1}{2} \cdot \left(1 + \sum_{i=1}^r F(n_i+1)\right)\right] = \\ &= \left[\frac{\sqrt{5}-1}{2} + \frac{\sqrt{5}-1}{2} \cdot \sum_{i=1}^r \frac{1}{\sqrt{5}} \left(\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}\right)^{n_i+1} - \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}\right)^{n_i+1}\right)\right] \\ &= \sum_{i=1}^r F(n_i) + \left[\frac{\sqrt{5}-1}{2} + \sum_{i=1}^r \frac{1}{\sqrt{5}} \cdot \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}\right)^{n_i} + \sum_{i=1}^r \frac{1}{\sqrt{5}} \cdot \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}\right)^{n_i+2}\right] = \end{aligned}$$

$$= \sum_{i=1}^r F(n_i) + \left[\frac{\sqrt{5}-1}{2} \cdot \left(1 + \sum_{i=1}^r \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{n_i} \right) \right].$$

A kifejezés utolsó tagja (13) miatt nulla, s ezzel az állítást igazoltuk.

IRODALOM

- [1] J. L. Brown, Zeckendorf's theorem and some applications, *Fibonacci Quart.*, 2 (1964), 163–168.
- [2] V. Granville and J.P.Rasson, A strange recursive relation, *J. Number Theory*, 30(1988) 238–241.
- [3] P. Kiss and B. Zay, On a generalization of a recurrence sequence, *Fibonacci Quart.*, 30(1992), 103–109.
- [4] Rényi A., *Napló az információelméletről*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1976. 136–163.

